

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 9 lutego 2016 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił powództwo Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi przeciwko J. B. o zwrot nienależnego świadczenia.

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne.

W pozwie z dnia 15 lipca 2013 r. J. B. wniosła przeciwko Sądowi Rejonowemu dla Łodzi Widzewa w Łodzi o ustalenie, że jako dyrektorowi tego Sądu przysługuje jej dalej – tj. od 1 stycznia 2013 r., dodatek stażowy w wysokości 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. Następnie powódka sprecyzowała, iż oprócz ustalenia wnosi o zasądzenie od pozwanego kwot po 1.600,00 zł miesięcznie tytułem dodatku stażowego za okres od 1 stycznia 2013 roku do dnia wydania wyroku „oraz za okresy następujące po dacie wydania wyroku”. Podała, iż wnosi o ustalenie wysokości dodatku stażowego w wysokości 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego w celu zagwarantowania, iż w przyszłości nie będzie wątpliwości co do wysokości tego dodatku jej przysługującego.

W odpowiedzi na pozew Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, iż przed 1 stycznia 2013 r. dodatek za wieloletnią pracę w wysokości 20% przysługiwał na podstawie art. 15 Ustawy o pracownikach sądów i prokuratur, i § 9 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie stanowisk i szczegółowych zasad wynagradzania urzędników i innych pracowników sądów i prokuratur. Ustawą nowelizującą z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych m.in. dodano przepisy regulujące kwestię wynagradzania dyrektorów sądów powszechnych (art. 32c). Na tej podstawie wydano rozporządzenie z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie wynagrodzenia dyrektora sądu i zastępcy dyrektora sądu. Tym samym nie przysługuje roszczenie o wypłatę dodatku za wysługę lat.

Pozwana do dnia 31 grudnia 2012 r. była zatrudniona na stanowisku kierownika finansowego pozwanego Sądu, na podstawie stosunku pracy z powołania. Pozwana została powołana na stanowisko przez Ministra Sprawiedliwości z dniem 1 października 2004 r. na podstawie art. 32 § 3 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Od dnia 1 stycznia 2013 r., w związku z wejściem w życie znowelizowanych przepisów Ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych – stanowisko pozwanej z mocy prawa przekształciło się w stanowisko dyrektora Sądu. Minister Sprawiedliwości pismem z dnia 31 grudnia 2012 r. poinformował pozwaną, iż stosownie do art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. z dniem 1 stycznia 2013 r. staje się ona dyrektorem Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi.

Minister Sprawiedliwości – na podstawie art. 32c § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych w zw. z art. 11 ust. 3 ustawy nowelizującej z dnia 18 sierpnia 2011 r. i § 2 ust. 1 pkt. 3 lit. a rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie wynagrodzenia dyrektora sądu i zastępcy dyrektora sądu – przyznał pozwanej począwszy od dnia 1 stycznia 2013 roku wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 8.000,00 zł.

Do dnia 31 grudnia 2012 r. pozwanej przysługiwał dodatek za wieloletnią pracę w wysokości 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

Od stycznia 2013 r. Sąd Rejonowy zaprzestał wypłacania pozwanej ww. dodatku.

Pozwana wystąpiła w dniu 4 lipca 2013 r. do Prezesa Sądu o dalszą wypłatę dodatku za wieloletnią pracę w dotychczasowej wysokości, tj. 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. Prezes Sądu odmówił, z uwagi na wejście w życie przepisów ustawy nowelizującej z dnia 18 sierpnia 2011 roku i wydanego do niej rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie wynagrodzenia dyrektora sądu i zastępcy dyrektora sądu.

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi z dnia 30 października 2013 roku, zasadzono od powodowego Sądu na rzecz pozwanej kwoty po 1.600,00 zł miesięcznie tytułem dodatku stażowego za okres od stycznia 2013 roku do września 2013 roku z ustawowymi odsetkami do poszczególnych kwot od 11 dnia każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego do dnia zapłaty.

W oparciu o tak ustalony niesporny stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał, iż powództwo nie jest zasadne, ponieważ świadczenie wypłacone pozwanej przez pracodawcę, wynikało z obowiązujących przepisów prawa i jako takie nie stanowiło nienależnego świadczenia.

Sąd podniósł, iż podstawę prawną roszczeń strony powodowej o zwrot stanowi art. 410 Kodeksu cywilnego. Stanowi on w § 1, iż przepisy artykułów dotyczących bezpodstawnego wzbogacenia stosuje się w szczególności do świadczenia nienależnego. Zgodnie z § 2 świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

Zgodnie z ustawą z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 27 września 2011 r.) dodała do nowelizowanego aktu art. 32c, zgodnie z którym dyrektorowi sądu i zastępcy dyrektora sądu przysługuje wynagrodzenie zasadnicze, którego wysokość ustala Minister Sprawiedliwości (§ 1), zaś zgodnie z § 2 - Minister Sprawiedliwości może przyznać dyrektorowi sądu lub zastępcy dyrektora sądu dodatek specjalny z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków lub zadań, a także nagrodę za szczególne osiągnięcia w pracy. Jednocześnie zgodnie z art. 32d § 2 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, do dyrektora sądu oraz zastępcy dyrektora sądu stosuje się odpowiednio przepisy art. 6-7 oraz art. 9-11 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. z 2011 r. Nr 109, poz. 639 i Nr 113, poz. 659 i Nr 203, poz. 1192). Nowelizacja ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych przewiduje przeprowadzanie konkursu na wolne stanowiska dyrektorów sądów. Stanowi o tym znowelizowany art. 32a ustawy. Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy nowelizacyjnej z dnia 18 sierpnia 2011 r., z dniem 1 stycznia 2013 r. kierownicy finansowi sądów rejonowych, liczących w tym dniu co najmniej piętnaście stanowisk sędziowskich, stają się dyrektorami sądów w rozumieniu art. 21 § 1 pkt. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Zgodnie z art. 11 ust. 2 tej ustawy - stosunki pracy osób powołanych na podstawie dotychczasowych przepisów na stanowiska kierowników finansowych sądów rejonowych, liczących w dniu 1 stycznia 2013 r. mniej niż piętnaście stanowisk sędziowskich, wygasają z dniem 31 marca 2013 r., chyba że wcześniej zostały rozwiązane lub wygasły. Do tego czasu pozostają w mocy dotychczasowe warunki wynagradzania tych osób. Stosunki pracy kierowników finansowych sądów o liczbie sędziów co najmniej 15, nie wygasają. Na tej podstawie Minister Sprawiedliwości pismem z dnia 31 grudnia 2012 r. poinformował powódkę, iż stosownie do art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. z dniem 1 stycznia 2013 r. staje się ona dyrektorem Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi. Jednocześnie zgodnie z ust. 3 omawianego przepisu, w terminie do dnia 31 marca 2013 r. Minister Sprawiedliwości określi nowe warunki wynagradzania osób powołanych na podstawie dotychczasowych przepisów na stanowiska dyrektorów sądów apelacyjnych, dyrektorów sądów okręgowych oraz kierowników finansowych sądów rejonowych, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych niniejszą ustawą, z tym że wysokość ustalonego na nowo miesięcznego wynagrodzenia nie może być niższa od wysokości dotychczas przysługującego miesięcznego wynagrodzenia. Do czasu ustalenia nowych warunków wynagradzania pozostają w mocy warunki dotychczasowe.

Na podstawie cytowanej regulacji wydano przepisy wykonawcze do aktu, regulujące kwestię wysokości wynagrodzenia dyrektorów sądów. Rozporządzenie z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie wynagrodzenia dyrektora sądu i zastępcy dyrektora sądu (Dz. U. z dnia 28 grudnia 2012 r.), zgodnie z § 1, określa:

- 1) wysokość wynagrodzenia zasadniczego dyrektora sądu i zastępcy dyrektora sądu;
- 2) sposób ustalania wysokości dodatku specjalnego oraz nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy, które mogą być przyznane dyrektorowi sądu lub zastępcy dyrektora sądu.

Na tej podstawie wysokość wynagrodzenia zasadniczego pozwanej została określona od stycznia 2013 roku na 8.000,00 zł (co jest zgodne z § 2 ust. 1 rozporządzenia).

Przepisy nowelizujące nie wspominają o dodatku za wieloletnią pracę dla dyrektorów. Nie oznacza to jednak, zdaniem Sądu Rejonowego, iż w przypadku tych pracowników, którzy stali się dyrektorami z mocy prawa (art. 11 ust. 1), na skutek ustawowego przekształcenia dotychczasowych stanowisk kierowników finansowych, dodatek im nie przysługuje. Ustawa wyraźnie różnicuje bowiem sposób powołania na stanowiska dyrektorów, przewidując – obok konkursu – iż pewna część dyrektorów sądów powszechnych obejmie wskazane stanowiska z mocy prawa. Intencja ustawodawcy jest więc jasna – stosunek pracy (powołanie) kierowników finansowych jest, w tych przypadkach, kontynuowany. Oznacza to zachowanie więzi prawnej zatrudnienia (aktu powołania), co na gruncie prawa pracy oznacza, iż indywidualna treść tego stosunku (w tym elementy wynagrodzenia za pracę), zostaje zachowana. Żaden przepis nie pozbawił pozwaną uprawnień, jakie dotychczas nabyła w ramach jednego - i trwającego nadal - stosunku pracy. Co istotne, żaden przepis nie zobowiązał Prezesa Sądu do wypowiedzenia pozwanej stosunku pracy w jakiegokolwiek części i jest bezsporne, iż żadne takie wypowiedzenie warunków zatrudnienia nie nastąpiło. Sąd I instancji podkreślił, że gdyby intencją ustawodawcy było pozbawienie pozwanej, jako dyrektora, składników wynagrodzenia wynikających z ciągłości stosunku pracy, to nie ustanawiałby instytucji z art. 11 ust. 1 ustawy nowelizującej, lecz zobowiązał Ministra Sprawiedliwości do ponownego powołania pozwanej z dniem 1 stycznia 2013 roku, w ramach nowej więzi prawnej. Oznaczałoby to przerwanie dotychczasowego stosunku pracy i nawiązanie nowego.

W ocenie Sądu Rejonowego, nie ma także podstaw do przyjęcia, iż treść przepisów wykonawczych pozbawia pozwaną prawa do dodatku za wieloletnią pracę. Rozporządzenie z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie wynagrodzenia dyrektora sądu i zastępcy dyrektora sądu określa: wysokość wynagrodzenia zasadniczego dyrektora sądu i zastępcy dyrektora sądu, oraz sposób ustalania wysokości dodatku specjalnego oraz nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy, które mogą być przyznane dyrektorowi sądu lub zastępcy dyrektora sądu. Rozporządzenie w ogóle więc nie odnosi się do jakichkolwiek innych składników wynagrodzenia.

Zdaniem Sądu Rejonowego taka wykładnia obowiązujących przepisów stała się podstawą do prawomocnego zasądzenia dodatku na rzecz pozwanej. Sąd wywiódł, że w świetle przytoczonej analizy, brak jest podstaw do uznania obecnie dochodzonego przez stronę powodową świadczenia, za nienależne w rozumieniu powołanego w uzasadnieniu pozwu art. 410 § 1 i 2 kc.

Apelację od powyższego orzeczenia w całości wniósł powód Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, w szczególności:

1. art. 32c i 32d §2 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych (u.s.c.) oraz art. 11 ust. 1 oraz ust. 3 ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych i innych ustaw (ustawy nowelizującej) poprzez błędną ich wykładnię, a w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie i uznanie, iż istniała podstawa prawna do przyznania dyrektorowi sądu dodatku za wieloletnią pracę,
2. art. 410 §1 i 2 k.c. poprzez jego błędną wykładnię, a w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie i uznanie, iż brak jest podstaw do uznania, iż roszczenie dochodzone przez powoda stanowi świadczenie nienależne w rozumieniu art. 410 §1 i 2 k.c.

Z uwagi na powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uwzględnienie powództwa w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 6.400 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 sierpnia 2015 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem orzeczenie Sądu Rejonowego jest prawidłowe i znajduje oparcie zarówno w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, jak i w obowiązujących przepisach prawa.

Sąd Okręgowy w pełni aprobejuje ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji niesporne między stronami i przyjmuje je jako własne. Podziela również wywody prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nie znajdując żadnych podstaw do jego zmiany bądź uchylecia.

Zgodnie z brzmieniem art. 405 k.c. kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości.

Przepis art. 410 k.c. w § 1 stanowi, iż przepisy artykułów dotyczących bezpodstawnego wzbogacenia stosuje się w szczególności do świadczenia nienależnego.

Zgodnie z § 2 świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

Przy tym obowiązek wydania korzyści lub zwrotu jej wartości wygasa, jeżeli ten, kto korzyść uzyskał, zużył ją lub utracił w taki sposób, że nie jest już wzbogacony, chyba że wyzbywając się korzyści lub zużywając ją powinien był liczyć się z obowiązkiem zwrotu. (art. 409kpc).

Na gruncie rozpoznawanej sprawy skarżący wywodzi, iż wbrew zapatrywaniu Sądu Rejonowego roszczenie dochodzone przez powódkę stanowi świadczenie nienależne w rozumieniu art. 410 §1 i 2 k.c., gdyż w świetle art. 32c i 32d §2 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz art. 11 ust. 1 oraz ust. 3 ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych i innych ustaw nie istniała podstawa prawna do przyznania dyrektorowi sądu dodatku za wieloletnią pracę.

Z powyższym stanowiskiem nie sposób się zgodzić.

Podnieść należy, iż w wyroku z dnia 13 stycznia 2015 r. II PK 74/14 LEX nr 1628923 Sąd Najwyższy wyraził ugruntowany już w chwili obecnej pogląd, zgodnie z którym art. 32d p.u.s.p., w brzmieniu obowiązującym do dnia 23 stycznia 2014 r., nie zawierał zamkniętego katalogu przepisów ustawy z 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury, mających zastosowanie do dyrektorów sądów (i ich zastępców).

W uzasadnieniu swego stanowiska Sąd Najwyższy podniósł, iż od 1 stycznia 2013 r. weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 427 z późn. zm.). Na mocy art. 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 203, poz. 1192) dodano art. 32c, zgodnie z którym dyrektorowi sądu i zastępcy dyrektora sądu przysługuje wynagrodzenie zasadnicze, którego wysokość ustala Minister Sprawiedliwości, jak również może być mu przyznany dodatek specjalny z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków lub zadań oraz nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy oraz art. 32d, w myśl którego, "Ze stanowiskiem dyrektora sądu oraz zastępcy dyrektora sądu nie można łączyć przynależności do partii politycznych ani pełnienia funkcji publicznych" (§ 1); "Do dyrektora sądu

oraz zastępcy dyrektora sądu stosuje się odpowiednio przepisy art. 6-7 oraz 9-11 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. z 2011 r. Nr 109, poz. 639 i Nr 113, poz. 659)" (§ 2).

Zdaniem Sądu Najwyższego nie tyle z art. 32c, który w odniesieniu do wskazywanych składników wynagrodzenia nie używa zwrotu "przysługuje wyłącznie", ale z art. 32d, wymieniającego przepisy z odesłania, a contrario może wynikać wniosek, że ustawodawca od 1 stycznia 2013 r. wyłączył tę kategorię urzędników sądowych spod działania ustawy o pracownikach sądów i prokuratury (za wyjątkiem art. 6-7 oraz art. 9-11) i w konsekwencji dla omawianej grupy zawodowej ustanowił autonomiczne (odrębne od pozostałych urzędników i pracowników sądów i prokuratury) uregulowania dotyczące zasad wynagradzania, ograniczając je wyłącznie do składników wymienionych w art. 32c Prawa o ustroju sądów powszechnych, a następnie w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie wynagrodzenia dyrektora sądu i zastępcy dyrektora sądu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1482), tj. do wynagrodzenia zasadniczego, dodatku specjalnego oraz nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy. Przy tej koncepcji od 1 stycznia 2013 r. żadne rozporządzenie wykonawcze wydane na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy o pracownikach sądów i prokuratury nie mogło mieć zastosowania do dyrektorów sądów (i ich zastępców). Ustawodawca zatem w sposób zamierzony pominąłby pozostałe uregulowania dotyczące powszechnych w prawie urzędniczym składników wynagrodzenia np. prawa do nagrody jubileuszowej, odprawy emerytalno-rentowej czy dodatku stażowego. Na takim stanowisku stoi w niniejszej sprawie skarżący.

W ocenie Sądu Najwyższego nie sposób jednak nie zauważyć, że w ten sposób dyrektorzy sądów (i ich zastępcy), z trudnych do wytłumaczenia przyczyn, staliby się jedyną grupą zawodową urzędników sądów i prokuratury, która została pozbawiona między innymi prawa do nagrody jubileuszowej, odprawy emerytalno-rentowej w wysokości przysługującej na podstawie pragmatyki służbowej czy dodatku stażowego. Przedstawiona więc wykładnia może budzić uzasadnione wątpliwości, co do zachowania przez ustawodawcę standardów konstytucyjnych wynikających z art. 32 Konstytucji RP, gdyż byłaby to niepoparta adekwatnymi i racjonalnymi przesłankami dyferencją uprawnień adresatów norm prawnych charakteryzujących się daną cechą istotną (relewantną). Nie ma bowiem żadnego uzasadnienia dla różnicowania uprawnień urzędników sądowych w zakresie tych składników wynagrodzenia, które są ekwiwalentem za długoletnią pracę i powszechnie obowiązują w prawie urzędniczym.

W tym kontekście, zdaniem Sądu Najwyższego, uprawniony jest inny pogląd, a mianowicie, że zamiarem ustawodawcy było jedynie "przeniesienie" przepisu kompetencyjnego wyposażającego Ministra Sprawiedliwości, w uprawnienie do określenia pewnych składników wynagrodzenia grupy urzędników sądów, z ustawy o pracownikach sądów i prokuratury (art. 14 ust. 1) do ustawy określającej ustroj sądów powszechnych. Niewątpliwie związane to było z budzącą kontrowersje (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 listopada 2013 r., K 13/12, OTK-A 2013 Nr 8, poz. 121) nowelizacją Prawa o ustroju sądów powszechnych i wynikającą z niej zmianą zakresu nadzoru nad działalnością administracyjną sądów ze strony organu władzy wykonawczej - Ministra Sprawiedliwości, która doprowadziła do przekazania kierowania tą działalnością podległym mu organom - dyrektorom sądów, przy jednoczesnym pozbawieniu uprawnień prezesów sądów. Niewątpliwie w ślad za tym poszło zaznaczenie rangi ustrojowej tego organu sądu oraz podkreślenie, że ta bezpośrednia podległość Ministrowi Sprawiedliwości nie ograniczy odrębności i niezależności sądów od władzy wykonawczej gwarantowanych w art. 173 Konstytucji RP. Stąd też w art. 32d ust. 2 Prawa o ustroju sądów powszechnych znalazło się odesłanie do art. 6-7 i art. 9-11 ustawy o pracownikach sądów i prokuratury, odwołujących się do powszechnie obowiązujących w prawie urzędniczym standardów, gwarantujących - niezależnie od podległości służbowej - wykonywanie obowiązków w sposób profesjonalny, rzetelny i bezstronny.

Sąd Najwyższy dodał też, że taka radykalna zmiana dotychczasowych zasad wynagradzania wymagałaby jednoznacznego wskazania, że wynagrodzenie zasadnicze oraz dodatek specjalny z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków lub zadań, a także nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy, to wyłączne (jedyne) składniki wynagrodzenia tych urzędników sądowych.

Biorąc to pod uwagę, uprawniony jest więc wniosek, że art. 32d Prawa o ustroju sądów powszechnych, w brzmieniu obowiązującym do 23 stycznia 2014 r., nie zawierał zamkniętego katalogu przepisów ustawy o pracownikach sądów i prokuratury, mających zastosowanie do dyrektorów sądów (i ich zastępców).

Dodatkowo zmiana art. 32d Prawa o ustroju sądów powszechnych, który od 24 stycznia 2014 r. ust. 2 tego artykułu otrzymał następujące brzmienie: "Do dyrektora sądu oraz zastępcy dyrektora sądu stosuje się odpowiednio przepisy art. 6-7, art. 9-11 oraz art. 14a-18 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. z 2011 r. Nr 109, poz. 639 z późn. zm.), w ocenie Sądu Najwyższego rozwiewa przedstawione wątpliwości interpretacyjne. Potwierdza bowiem, że zamiarem ustawodawcy nie było pozbawienie dyrektorów sądów dotychczas przysługujących im składników wynagrodzenia. Nastąpiło zatem doprecyzowanie art. 32d tak, aby wyeliminować możliwość jego wykładni w sposób prowadzący do nieuprawnionego zróżnicowania sytuacji prawnej dyrektorów sądów i ich zastępców w stosunku do pozostałej kadry urzędniczej sądów i prokuratury.

Zdaniem Sądu Okręgowego wniesiona apelacja nie wskazuje na jakiegokolwiek zarzuty racjonalnie podważające ww. stanowisko. Stąd też twierdzenie o braku istnienia podstawy prawnej wypłaconych pozwanej i dochodzonych przez powoda w niniejszym procesie świadczeń, tytułem dodatku stażowego, jako nienależnych, nie może zostać uznane za uzasadnione.

Dodatkowo na marginesie, w ocenie Sądu Okręgowego wskazać należy, że nawet gdyby przychylić się do stanowiska, iż wypłata spornego dodatku nie była uprawniona (do czego brak podstaw) to i tak wniesione powództwo z uwagi na brzmienie powoływanego już art. 409 kc w zw. z 300 kp, nie mogłoby prowadzić do spodziewanych przez stronę powodową skutków instancyjnych.

Z art. 409 k.c. wynika, że przesłankami wygaśnięcia obowiązku zwrotu są zużycie lub utrata korzyści, dokonujące się w kwalifikowany i obiektywny sposób, a także brak świadomości okoliczności wskazujących na istnienie obowiązku zwrotu. Nie każde zużycie lub utrata prowadzi więc do wygaśnięcia zwrotu, ale tylko takie, które w sposób wymierny i dający się obiektywnie ustalić powoduje ustanie wzbogacenia, a nadto nie towarzyszy mu określony stan wiedzy wzbogaconego. O zakresie zwrotu świadczenia nienależnego decyduje powinność przewidywania obowiązku zwrotu. "Powinność" oznacza zarówno sytuację, w której zobowiązany do zwrotu wiedział, że korzyść mu się nie należy, jak również sytuację, gdy, co prawda, był subiektywnie przekonany, iż korzyść mu się należy, lecz na podstawie okoliczności sprawy obiektywnie powinien się liczyć z możliwością obowiązku zwrotu. (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 21 grudnia 2012 r. I ACa 666/12 LEX nr 1289570) Znamiennym jest również, że chociaż w dyspozycji art. 409 k.c. ustawodawca nie odwołuje się do pojęcia dobrej czy złej wiary, to jednak regulację tę traktować należy jako kolejny przejaw ochrony osób działających w dobrej wierze. Podobnie, jak w odniesieniu do złej wiary, powinność liczenia się z obowiązkiem zwrotu jest kwestią świadomości wzbogaconego, a zatem nie zawsze wymaga się pozytywnej wiedzy o tym, iż uzyskana korzyść jest nienależna, ale wystarcza też ocena, iż przekonanie wzbogaconego co do prawnej podstawy jej uzyskania nie było uzasadnione w świetle obiektywnych okoliczności. (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 19 marca 2014 r. III APa 2/14 LEX nr 1466870).

Na gruncie rozpoznawanej sprawy niespornym jest, że pozwana zasądzony na jej rzecz prawomocnym wyrokiem sądu dodatek stażowy zużyła. W tym stanie rzeczy nie sposób również dojść do przekonania, iż pobierając sporne świadczenie od powodowego pracodawcy, w świetle obiektywnych okoliczności oraz wcześniejszego, prawomocnego wyroku Sądu w tym zakresie, działała w złej wierze wiedząc, że tak uzyskana korzyść jest jej nienależną. Z tych zatem także względów brak podstaw do wzruszenia czy modyfikacji zaskarżonego wyroku.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację, jako bezzasadną.